

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EY) N:o 1370/2007
7 ARTIKLAN 1. KOHDAN MUKAINEN YHDISTELMÄRAPORTTI VUODELTA 2020

Tampereella 13.12.2021

Sisältö

- 1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus**
- 2. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toimivalta-alue**
- 3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet**
  - 3.1. Säännöllisen matkustuksen lipputuotteet
  - 3.2. Kertalippujen hinnat
  - 3.3. Seutuliput
- 4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset**
- 5. Yksinoikeudet**

1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus

Tämä raportti perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (n:o 1370/2007 palvelusopimusasetus) 7 artiklan 1.kohtaan, jonka mukaisesti: *Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä.*"

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) antaa tässä raportissa toimivaltaisena viranomaisena asetuksen edellyttämät tiedot vuodelta 2020.

2. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toimivalta-alue

Pirkanmaan ELY-keskus on tieliikenteen toimivaltainen viranomainen Pirkanmaan maakunnan alueella lukuun ottamatta Tampereen kaupungin seudullisen viranomaisen toimivalta-alueita. Tampereen kaupunki vastaa Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien alueella harjoitettavasta liikenteestä.

3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet

Pirkanmaan ELY-keskuksen hallinnoimia liikenteitä koskevat hintavelvoitteet määrittyivät useiden eri viranomaistahojen vaikutuksesta. Osassa sopimuksista vuorojen hintavelvoitteisiin sisältyi Pirkanmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueen lipputuotteiden lisäksi myös toimivaltaisten seudullisten (Tampereen kaupunki ja Hämeenlinnan kaupunki) viranomaisten lipputuotteita.

3.1. Säännöllisen matkustuksen lipputuotteet

Pirkanmaan ELY-keskus määrittä tarjouskilpailuissaan vuoden 2020 aikana alkaneisiin käyttöoikeussopimusliikenteisiin enimmäishinnat kertalipuille sekä säännölliseen matkustukseen määrätuille yhteysväleille. Yhteysvälikohtaiset hintavelvoitteet olivat seuraavat:

Yhteysvälikohtaiset enimmäishinnat:

Mänttä-Vilppula - Juupajoki - Orivesi 90 €

Mänttä-Vilppula - Juupajoki - Tampere 130 €

Mänttä-Vilppulan sisäiset yhteydet 50 €

Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan alueen sisäiset matkat 55 €

Valkeakoski-Hämeenlinnan seutu 110 €

Valkeakosken kaupungin alueen sisäiset matkat 50 €.

Muilla yhteysväleillä säännölliseen matkustamiseen on oltava tarjolla alennettu lipputuote, joka voi olla kausi-, arvo- tai sarjalippu tai alennettu kertalippu. Lipputuote voi olla henkilökohtainen. Alennetulla lipputuotteella tehtävän yhden matkan laskennallisen hinnan on oltava vähintään 30 % edullisempi kuin vastaavalle matkalle myytävä kertalippu.

3.2. Kertalippujen hinnat

PSA-sopimusliikenteessä noudatettiin pääsääntöisesti yksittäisten kertalippujen hinnoissa seuraavaa taulukkoa (hinnat 31.12.2020):

Matkan pituus enintään km	€/matka
6	3,30
9	3,60
12	3,90
16	4,70
20	5,50
25	6,10
30	6,80
35	7,40
40	8,20
45	9,30
50	10,10
60	11,80
70	13,70
80	15,50
90	17,30
100	18,70
110	20,40

Sopimuksesta riippuen 4–11-vuotiaille tai 7–16-vuotiaille lapsille myydään kertalippuja 50 % alennuksella.

3.3. Seutuliput

Seutuliput ovat henkilökohtaisia ja voimassa 30 päivää. Kuntakohtaisen asiakashinnan määrittelee kunta itse. ELY-keskus voi joukkoliikenteen valtionavustuksista annetun asetuksen mukaisesti antaa alueensa kunnille lippuihin valtionavustusta. Tampereen kaupunkiseudun toimivalta-alueen kunnille valtionavustukset on myöntänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficom.

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella olivat käytössä seuraavat seutuliput (hinnat 31.5.2020):

ETELÄ-PIRKANMAAN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Akaa	79 €	105 €	125 €
Lempäälä	68 €	92 €	114 €
Lempäälä*		79 €	88 €
Pirkkala		92 €	114 €
Pirkkala*		71 €	88 €
Punkalaidun	75 €	100 €	120 €
Tampere		100 €	120 €
Tampere*		75 €	95 €
Urjala	79 €	105 €	125 €
Valkeakoski	79 €	105 €	125 €
Vesilahti	79 €	105 €	125 €

* = Lippu kelpaa vain Akaaseen, Lempäälään, Tampereelle ja Valkeakoskelle

TAMPEREEN ITÄINEN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Juupajoki	87 €	124 €	146 €
Kangasala	90 €	128 €	150 €
Mänttä-Vilppula	87 €	148 €	172 €
Orivesi	87 €	124 €	146 €
Pälkäne	90 €	128 €	150 €
Ruovesi	90 €	128 €	150 €
Tampere	-	128 €	150 €
Tampere *	-	150 €	176 €
Valkeakoski	94 €	-	-
Virrat	87 €	148 €	172 €

*= Lippu kelpaa myös Keuruulle, Mänttä-Vilppulaan ja Virroille

Alueen muut liput:

Mänttä-Vilppula -lippu 50 €

Kuorevesi - Mänttä-Vilppula -lippu 67 €

TAMPEREEN LÄNTINEN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Kihniö	67 €	100 €	120 €
Nokia	79 €	116 €	138 €
Parkano	80 €	130 €	150 €
Pirkkala	67 €	100 €	120 €
Ruovesi	77 €	-	-
Sastamala	75 €	115 €	135 €
Tampere	-	115 €	138 €
Virrat	87 €	148 €	172 €
Ylöjärvi	79 €	79 €	79 €

VAMMALAN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu vakiovuorot	Peruslippu pikavuorot
Punkalaidun	55 €	76 €
Sastamala	55 €	76 €

4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset

Pirkanmaan ELY-keskuksen PSA-sopimukset ovat pääsääntöisesti sopimuskaudeltaan yksi (1) tai kaksi (2) vuotta ja ovat sisältäneet yleensä mahdollisuuden option käyttämiseen. ELY-keskus hankkii alueensa joukkoliikennepalvelut kilpailuttamalla, mutta covid-19 pandemian seurauksena myös kiireellisiä suorahankintoja tehtiin. Tarjosten ratkaisuperusteena on ollut edullisin hinta. PSA-sopimuksien liikenteitä sitovat edellisessä luvussa mainitut hintavelvoitteet kertalippujen osalta. Lisäksi liikenteenharjoittajan on tarjottava säännölliseen matkustamiseen tietyille yhteysväleille erikseen määritelty alennettu lipputuote, joka voi olla edellisessä luvussa mainittu edelleen voimassa oleva seutulipputuote tai liikenteenharjoittajan oma lipputuote.

Pirkanmaan ELY-keskus maksaa sopimusliikennöitsijöille korvausta liikenteen hoitamisesta. Lisäksi osassa sopimuksista myös kunnat osallistuvat liikennöintikorvauksen maksuun maksamalla osan korvauksesta suoraan liikennöitsijälle.

Osassa joukkoliikennelain voimassaoloaikana tehdyissä sopimuksissa oli vielä hintavelvoitteena edellisessä luvussa mainitut seutuliput. Näissä sopimuksissa käytössä ollutta kunnilta veloitettavaa lipputukea ei katsota lipputueksi, vaan osaksi käyttöoikeuskorvausta, joka vähennettiin jälkikäteen ELY-keskuksen maksamasta korvaussummasta ennen maksatusta. Nämä sopimukset päättyivät 31.5.2020.

Vuonna 2020 Pirkanmaan ELY-keskuksen maksamat korvaukset liikennöitsijöittäin löytyvät alla olevasta taulukosta. Taulukko ei sisällä kuntien mahdollisesti maksamaa korvausta.

Liikennöitsijä	Korvaus (alv. 10 %)
A. Lamminmäki Oy	189 935,35 €
Bussiliikenne Koivisto Oy	21 381,89 €
Bussi-Manninen Oy	98 604,55 €
Jokilaakson Tilausliikenne Ky	20 114,25 €
Jyväskylän Liikenne Oy	32 617,06 €
Luopioisten Linja Oy	30 862,74 €
Länsilinjat Oy	55 314,92 €
Miodex Oy	74 089,00 €
Mäntän Tilausliikenne Oy	60 188,19 €
Pekolan Liikenne Oy	42 030,94 €
Rautaveden Liikenne Oy	197 791,76 €
Satakunnan Liikenne Oy	9 900,00 €
Töysän Linja Oy	2 631,92 €
Valkeakosken Liikenne Oy	327 604,29 €
Väinö Paunu Oy	22 095,64 €
Ykspetäjä Oy	21 735,75 €
Yhteensä	1 206 898,25 €

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennöitsijöille maksamat korvaukset olivat vuonna 2020 yhteensä 1 206 898,25 euroa. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus osallistui Tampereen kaupungin hankkiman linjan 85 (Tampereen Linja-autoasema - Ylöjärvi - Kuru - Virrat) kustannuksiin 41.428,20 eurolla vuonna 2020 (alv. 10 %).

Vuonna 2020 covid-19 pandemian johdosta käyttöoikeussopimusliikenteen matkustajamäärät ja lipputulot vähenivät merkittävästi, minkä seurauksena liikenteenharjoittajille maksettiin lipputulojen vähentymisestä lipputulokorvauksia yhteensä 122 977,46 euroa. Korvauksia maksettiin maaliskuun alun ja vuoden 2020 lopun väliseltä ajanjaksolta. Korvauksen suuruus oli 50 % vähentyneistä lipputuloista. Menettely perustui Euroopan komission tulkintaan siitä, että pandemian aikana viranomaisen voisi kantaa normaalitilanteessa liikennöitsijälle kuuluvaa sopimusriskiä.

Sopimusliikenteistä maksetut lipputulokorvaukset liikennöitsijöittäin olivat seuraavat:

<u>Liikennöitsijä</u>	<u>Korvaus (alv. 10 %)</u>
A. Lamminmäki Oy	16 515,35 €
Bussiliikenne Koivisto Oy	6 414,81 €
Luopioisten Linja Oy	2 314,95 €
Länsilinjat Oy	62 072,83 €
Mäntän Tilausliikenne Oy	2 304,39 €
Pekolan Liikenne Oy	11 202,46 €
Rautaveden Liikenne Oy	10 603,74 €
Ykspetäjä Oy	3 983,78 €
Valkeakosken Liikenne Oy	7 565,15 €

5. Yksinoikeudet

Pirkanmaan ELY-keskuksen joukkoliikennelain voimassaoloaikana tekemiin reittikohtaisiin PSA-sopimukseen sisältyi yksinoikeus, vaikka kyseisissä hankintapäätöksissä tai liikennöintisopimuksissa ei olisikaan ollut mainintaa yksinoikeudesta.

Pirkanmaan ELY-keskus on myöntänyt vuonna 2020 hankkimilleen käyttöoikeussopimusliikenteille yksinoikeuden vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Myönnetyt yksinoikeudet ja niistä tehdyt päätökset löytyvät Pirkanmaan ELY-keskuksen internetsivuilta osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/yksinoikeudet>.